

[ID-nr]	Bistand til å delta i arbeid og utdanning	
1. Definisjon	Andel søkere/tjenestemottakere med innfridde behov og ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning.	
2. Sektor	Primærhelsetjenesten	
3. Fagområde	Kommunale helse- og omsorgstjenester	
4. Type	Prosess	
5. Primær dimensjon av kvalitet (Velg en)	Samordnet og preget av kontinuitet	
6. Evt. sekundær dimensjon av kvalitet	Involvere bruker	
7. Fokuseringsområde	Behovsplanlegging og kartlegging	
Godkjenning		
8. Godkjent dato først gang	Saksnr i 360-13/10391	
9. Godkjent av	Helsedirektoratet	
10. Revisjonshistorikk	1.0-juni 2016 etablert som ny nasjonal kvalitetsindikator	
Faglig begrunnelse/målsetning		
11. Begrunnelse for valg	<p>Personer med behov for omsorgstjenester har rett på sosiale tiltak som bidrar til en mest mulig aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre. I stortingsmelding nr. 25 "Mestring, muligheter og mening" (1), påpekes det at omsorgstjenesten bør få et sterkere fokus på aktivisering, trivsel og sosiale tiltak. Arbeid og utdanning oppleves som særdeles meningsfullt for de fleste.</p> <p>Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester (helse- og omsorgstjenesteloven)(2) skal sikre at den enkelte innebygger får leve og bo selvstendig og ha et aktivt og meningsfylt liv i fellesskap med andre» (§1-1 nr. 3). Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient og brukerrettighetsloven) (3) fastslår at pasient og bruker har rett på nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen (§2-1a). For å oppfylle ansvaret skal kommunen tilby personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt (§3-2, nr 6b) (2).</p> <p>I tillegg beskrives det i Omsorgsplan 2020 (4) at myndighetene vektlegger "aktiv omsorg" som et viktig satsningsområde for å skape en mest mulig aktiv og meningsfull tilværelse for brukere i fellesskap med andre. Helse- og Omsorgsdepartementet ønsker at det utvikles kvalitetsindikatorer som måler brukeres mulighet til å ha en aktiv og meningsfull tilværelse sammen med andre.</p> <p>Denne indikatoren gir en indikasjon på hvor stor andel av brukere med behov for bistand til å delta i arbeid og utdanning som får dette og om tilbudet dekker deres behov og ønsker. I tillegg vil den gi en indikasjon på om det er forskjeller mellom aldersgrupper.</p>	
12. Målsetning	Alle med behov for bistand for å delta i arbeid og utdanning har rett til nødvendig bistand på et forsvarlig nivå.	
13. Målgruppe for denne indikatoren	8.1. Politiske aktører	Politiske aktører blir varslet hvis det er store variasjoner mellom fylker/kommuner.
	8.3. Ledelse i sektor	Ledelsen i sektor kan styre og evt omprioritere ressurser for å sikre gode og likeverdige tjenester til brukerne..
	8.4. Helsepersonell	Helsepersonell kan benytte resultatet for evt. å forbedre behovsplanlegging og kartlegging til brukerne.
	8.2. Innbygger/ pasient/bruker/ pårørende/media	Innbyggere, pasienter, pårørende og media blir orientert om kommunes tilbud til personer som trenger bistand til arbeid og utdanning.
14. Begrepsavklaringer	Bistand: Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven (2): §3-2. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen blant annet tilby følgende: 1. Helsefremmende og forebyggende tjenester, herunder: a. helsetjeneste i skoler og	

	<ul style="list-style-type: none"> b. helsestasjonstjeneste 2. Svangerskaps- og barselomsorgstjenester 3. Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder: <ul style="list-style-type: none"> a. legevakt, b. heldøgns medisinsk akuttberedskap og c. medisinsk nødmeldetjeneste 4. Utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning 5. Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering 6. Andre helse- og omsorgstjenester, herunder: <ul style="list-style-type: none"> a. helsetjenester i hjemmet, b. personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt, c. plass i institusjon, herunder sykehjem og d. avlastningstiltak. <p>Denne indikatoren omfatter bare bokstav 6b (personlig assistanse, herunder praktisk bistand, opplæring og støttekontakt).</p> <p>Arbeid:</p> <p>Som ordinært arbeid regnes også, kvalifiseringsprogram, varlig tilrettelagt arbeid (VTA bedrifter), generell arbeidstrening og lignende. Arbeids- og aktivitetstilbud for trygdemottakere som kun mottar «oppmuntringspenger» er ikke ordinært arbeid (Hentet fra IPLOS-registeret, Veileder for personell i kommunale helse- og omsorgstjenester) (5).</p> <p>Utdanning:</p> <p>Med utdanning menes barnehage, grunnskole, videregående skole og høyskole/universitet (Hentet fra IPLOS-registeret, Veileder for personell i kommunale helse- og omsorgstjenester) (5).</p>
Beregning	
15. Utvalg i fokus (teller)	<p>Måltall 1-4: Antall søkere/tjenestemottakere (alle aldre, 0-17 år, 18-66 år eller 67 år og eldre) med innfridde behov og ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning. Registrert med følgende i IPLOS registeret: Klasse personopplysninger: kode nr 9 (behov og ønsker om bistand arbeid og utdanning), verdi 1 (ja, behov for bistand). Klasse personopplysninger: kode 10 (mottar bistand arbeid og utdanning), verdi 1.</p> <p>Måltall 5-9: Antall søkere/tjenestemottakere(alle aldre, 0-17 år, 18-66 år eller 67 år og eldre) med delvis innfridde behov og ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning. Registrert med følgende i IPLOS registeret: Klasse personopplysninger: kode nr 9 (behov for bistand arbeid og utdanning), verdi 1 (ja, behov for bistand). Klasse personopplysninger: kode 10 (mottar bistand arbeid og utdanning), verdi 2 (udekket behov).</p> <p>Måltall 9-12: Antall søkere/tjenestemottakere (alle aldre, 0-17 år, 18-66 år eller 67 år og eldre) med behov og ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning som ikke er innfridd. Registrert med følgende i IPLOS registeret: Klasse personopplysninger: kode nr 9 (behov for bistand arbeid og utdanning), verdi 1 (ja, behov for bistand) Klasse personopplysninger: kode 10 (mottar bistand arbeid og utdanning), verdi 3 (mottar ikke bistand).</p> <p>Måltall 13-16: Antall søkere/tjenestemottakere (alle aldre, 0-17 år, 18-66 år eller 67 år og eldre) med behov og ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning uten rapportering på om tjeneste er mottatt Registrert med følgende i IPLOS registeret: Klasse personopplysninger: kode nr 9 (behov for bistand arbeid og utdanning), verdi 1 (ja, behov for bistand). Klasse personopplysninger: ingen registrering på kode nr 10</p>
16. Sammenligningsgrunnlag (nevner)	<p>Måltall 1a, 2a, 3a, 4a, 5a, 6a, 7a, 8a, 9a, 10a, 11a, 12a, 13a, 14a, 15a og 16a: Totalt antall søkere/tjenestemottakere (alle aldre, 0-17 år, 18-66 år eller 67 år og eldre) med behov og ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning. Registrert med følgende i IPLOS registeret: Klasse personopplysninger: kode nr 9 (behov for bistand arbeid og utdanning), verdi 1 (ja, behov for bistand).</p>
17. Hovedmåltall	<p>[Hovedmåltall: Hva forteller resultat av teller (rad 15) over nevner (rad 16) og hvilken målenhet benyttes]</p> <p>Måltall 1a: Andel søkere/tjenestemottakere i alle aldre med innfridde behov og ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning.</p> <p>Måltall 1b: Antall søkere/tjenestemottakere i alle aldre med innfridde behov og ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning.</p>

	<p>bistand til å delta i arbeid og utdanning uten rapportering på om tjeneste er mottatt.</p> <p>Måltall 16a: Andel søkere/tjenestemottakere i aldersgruppen 67 år og eldre år med behov og ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning uten rapportering på om tjeneste er mottatt.</p> <p>Måltall 16b: Antall søkere/tjenestemottakere i aldersgruppen 67 år og eldre år med behov og ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning uten rapportering på om tjeneste er mottatt.</p>
19. Presiseringer rundt utvalg	Søkere/tjenestemottakere uten behov eller ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning (klasse personopplysninger, kode nr 9, verdi 2) eller hvor det ikke er relevant (klasse personopplysninger, kode nr 9, verdi 9) ekskluderes i alle måltall.
20. Manglende rapportering	Andel søkere/tjenestemottakere med behov og ønsker om bistand til å delta i arbeid og utdanning uten rapportering om mottatt tjeneste settes som eget måltall (måltall 13-16)
21. Teknisk beregning av indikator	Ikke aktuelt.
22. Nivå for publisering eksternt	Land, fylker, kommuner og kostragrunder.
23. Standard klassifikasjoner	Klasse personopplysninger (IPLOS registeret) inneholder personinformasjon som kan endres over tid.
Datainnsamling/kilder	
24. Datakilder	SSB er databehandleransvarlig.
25. Bearbeiding/revisjon av data	Individbaserte pseudonymiserte data sendes årlig til SSB fra kommunene. Dataene publiseres på kommunenivå i statistikkbanken. Kommunen kan til enhver tid hente ut rapporter på enhetsnivå og kommunenivå ved hjelp av IPLOS-sumrapporter i den elektroniske pasientjournal/saksbehandlingssystem.
26. Type datakilde og lovhjemmel	Rapportering til IPLOS-registeret er obligatorisk for kommunene og er regulert av Forskrift om pseudonymt register for individbasert helse- og omsorgsstatistikk (6).
27. Hyppighet for innsamling av data hos datakilde	Årlig
28. Aktualitet og hyppighet ved publisering som nasjonal kvalitetsindikator	Årlig
Tolkning av tallene	
29. Sammenlignbarhet over tid og sted	Resultater fra denne indikatoren egner seg for sammenlikning mellom kommuner og innad i egen kommune over tid.
30. Feilkilder og usikkerhet	Det er søkerens/tjenestemottakerens behov og ønsker som skal ligge til grunn for vurdering av behov for bistand til å stå i arbeid eller utdanning. Ulik tolking av behov eller ønsker kan bidra til ulik registreringspraksis i kommunene og dermed usikkerhet i hvorvidt man registrerer det samme i alle kommuner. Tallene må derfor tolkes med forsiktighet.
31. Særskilt informasjon for tolkning av denne indikatoren	Det er søkerens/tjenestemottakerens behov og ønsker som skal ligge til grunn for vurdering av behov for bistand til å delta å være i arbeid og utdanning.
32. Relaterte indikatorer	<ul style="list-style-type: none"> - Hjelp til reise til og fra arbeid og utdanning - Hjelp til reise til og fra organisasjonsarbeid, kultur eller fritidsaktiviteter - Bistand til å delta i organisasjonsarbeid, kultur eller fritidsaktiviteter
Videreutvikling	
33. Videre utvikling av datakilder/indikator	Ulik registreringspraksis i kommunene bidrar til at indikatoren må tolkes med forsiktighet. For å sikre lik registreringspraksis trengs god opplæring og veiledning av saksbehandlere og dokumentasjonspliktige i kommunene. Helsedirektoratet sørger for dette i et samarbeid med kommunene.
Publisering	
34. Publiseringsarena	www.helsenorge.no
35. Andre publiseringsarena	www.helsedirektoratet.no

Referanser	
36. Referanser	<p>1. St.meld. nr. 25 (2005-2006)) Mestring, muligheter og mening https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/stmeld-nr-25-2005-2006-/id200879/</p> <p>2. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester mm (helse- og omsorgstjenesteloven) https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-30</p> <p>3. Lov og pasient og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven) https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-63#KAPITTEL_2</p> <p>4. Omsorgsplan 2020 https://www.regjeringen.no/no/tema/helse-og-omsorg/helse--og-omsorgstjenester-i-kommunene/innsikt/omsorgsplan-2015-og-2020/id737786/</p> <p>5. IPLOS Veileder for personell i kommunale helse- og omsorgstjenester: https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/iplos-veileder-for-personell-i-kommunale-helse-og-omsorgstjenester</p> <p>6. Forskrift om pseudonymt register for individbasert helse- og omsorgsstatistikk: https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-02-17-204</p>